

France Bevk, da vedo le, kdo je Lačni Franc. In kot blazni propagiramo knjige. In potlej mladina celo vzame kakšno knjigo v roke. In potem je cirkus, ker je branje pohujšljivo. Mularija pa si tam gori, na svojem planetu, lepo misli: Odrastite že, tastari, in se odločite, kaj bi sploh radi! Ker nam je mala mal'ca knjige spet brcniti v kot.

Oba pripovedovalca zgodbe, Ajk in Mali, se soočata z osamljenostjo, tako tipičnim občutenjem današnjega časa. Pa vendar na zelo drugačna načina. Besedilo je tako na nek način prikaz sodobnega otroka, prepuščenega samemu sebi in svojim notranjim razklanostim (Ajk) ter samoti in žalosti (Mali). So Fantje iz gline prav zato predvsem kritika sveta odraslih?

So. In prav je, da so. V Ajkovi zgodbi sem poskusila celo s tako imenovanim 'blank fictionom', saj nas kot prvoosebni pripovedovalec zasuje z množico nekoristnih informacij, tujih zgodb, računalniške in mobilne tehnologije, blagovnih znamk ... Z enim samim razlogom. Da prikrije sebe. Mali je močnejši, ker je prepoln dvomov. Ampak ljubši mi je Ajk, ker se boji praznine v sebi, in ne Mali, ki jo preraste. Ker imam najraje tiste svoje junake, ki jih pošljem skozi največji pekel.

Vsekakor roman Fantje iz gline ne dopušča opojnega lagodja ob branju dobre zgodbe, temveč od bralca terja konkreten miselni napor.

Zame so *Fantje iz gline* predvsem dobro napisana knjiga. Poigravanje z jezikom. Zgodba o neskončnem iskanju ljubezni. Ne med spoloma. Med posamezniki. Med ljudmi. Saj globlje kot je zemeljsko izkustvo ljubezni, bližje je božanskemu, pravijo.

Urška Kereži

KJE PA PIŠE, DA SO VSI UMRLI?

Danila Žorž: *Izkop* – »Roman je zgrajen okrog vprašanja, koliko vemo o svoji preteklosti, iz kakšnih virov prihajajo te informacije in kdo te virov kontrolira.«

Že pri vašem knjižnem prvencu Poskus, s katerim ste bili nominirani za večernico pred šestimi leti, smo izpostavili avanturističen žanr, s katerim lahko nagovarjamo tako otroke kot odrasle. Tudi pri Izkopu je tako. Namerno?

Še vedno se držim načela, da pišem take vrste prozo, kot bi jo sama rada brala. Ne ciljам na bralce določenega starostnega profila, tak pristop je preveč omejevalen tako za bralca kot za pisatelja, pač pa na bralce, ki jih določena tema oziroma določena vprašanja zanimajo, ne glede na njihovo starost.

Podobno kot v detektivskih delih Maje Novak se tudi vaša glavna junakinja znajde v mednarodni zasedbi in na koncu koncev reši primer. Ima značilnosti superženske?

Ne, Kaja, glavna junakinja *Izkopa*, je zasnovana kot nasprotje superženske. Nima kakšne posebne akademske izobrazbe, ni karizmatična, ne zna delati v skupini, ima zoprni koleričen karakter, ker se hitro razjezi in skuja, odpravi se je priključila s tujim posredovanjem in ima precejšnje probleme z zdravjem. Edino, kar pri njej sili iz povprečja, so njena razgledanost, vztrajnost, ki že meji na trmo, budno spremljanje svojega okolja in vera v lastne intelektualne sposobnosti. Skratka, vsaka ženska ima potencial, da postane Kaja.

Ponavadi imajo knjige s tem žanrom srečen konec. Zakaj ste se vi odločili za drugačnega?

Če temeljito preberete zadnja tri poglavja *Izkopa*, boste ugotovili, da konec ni nujno nesrečen, pač pa odprt za interpretacijo.

Enak pristop sem uporabila že v *Poskusu*. Po mojem mnenju zaradi srečnega konca trpi verodostojnost knjige, saj so v resničnem življenju srečni konci prej izjema kot pravilo, vsaj z gledišča moje generacije. Vendar imam odprte konce rada predvsem zato, ker silijo bralca k temu, da sam dokonča zgodbo, poišče manjkajoče koščke sestavljanke, skratka da začne o problemu samostojno razmišljati, kar je moj glavni cilj. Poleg tega pa odprt konec seveda nudi možnost za nadaljevanje.

Verjetno bi bilo res banalno, da bi se skrivnost grškega otoka razkrila širšemu svetu. V tem je tudi, predvidevam, čar vašega romana?

Roman je zgrajen okrog vprašanja, koliko pravzaprav vemo o svoji preteklosti, iz kakšnih virov prihajajo te informacije in kdo te vire kontrolira. S tega vidika bi bilo povsem protislovno zaključiti roman z medijskim razkritjem »resnice«. Vendar namenoma nisem zaprla vseh poti. Pozoren bralec bo lahko našel žarek upanja, da si je »resnica« utrla pot z uničenega otoka.

A vseeno, zakaj so morali umreti vsi junaki?

Kje pa piše, da so vsi umrli?

Je pisanje vaša osnovna okupacija ali popoldanska obrt?

Ne eno in ne drugo. Zame je pisanje poslanstvo in vse moje življenje se vrti okrog tega, vse, kar doživim, postane del mojih zgodb. Vendar že od nekdaj vem, da se samo s pisanjem v Sloveniji na žalost ne da preživeti, zato sem si pridobila poklic, ki mi daje finančno neodvisnost. Čeprav mi služba požre veliko časa in energije, se lahko v preostalem času brez skrbi osredotočim na pisanje.

Ste pravnica, tako kot že omenjena Maja Novak pa lanski dobitnik večernice Igor

Karlovšek. Je kaj v sistematiki pravnega študija, da se ukvarjate s tem žanrom?

Ne, pravni študij ne vsebuje nič takega, kar bi se dalo »prodati« laičnemu bralcu, je vse preveč teoretičen in suhoparen. Šele praktično delo, predvsem v kazenskih zadevah, daje nekaterim pravnikom pisateljem, recimo Karlovšku, inspiracijo in gradivo za pisanje. Sicer so moji romani v nekaterih pogledih kriminalke, bolj po strukturi kot po vsebini, vendar se kot pravnica s kazenskim pravom in kriminaliteto ne ukvarjam prav dosti, zato ne morem reči, da mi služba daje kakšen navdih za pisanje. Res pa je, da smo pravniki v stiku z ljudmi v trenutkih, ki so zanje ključni, včasih lahko celo na nek način usodni, in takrat se človeški značaji najjasneje pokažejo. Poleg tega pa so verbalne sposobnosti ključna lastnost tako za pravnike kot za pisatelje, kar zagotovo pripomore k povezovanju obeh dejavnosti.

Petra Zemljič

SPLOH PA IMAM RADA VSA LOČILA

Barbara Gregorič Gorenc: *Tri pike ...*
– »Pravzaprav ne vem, kaj je z založbami in kaj je z mladimi.«

Poezije za mladostnike skorajda ni (več). Vsekakor je je še manj kot poezije za otroke. Vaše Tri pike ... so se pojavile po kar nekaj sezonah popolnega mrka na tem področju. Zakaj je tako? So krive založbe, ki diktirajo trende (je bilo težko najti založnika?), ali so krivi mladi, ki menda ne berejo?

Pravzaprav ne vem, kaj je z založbami in kaj je z mladimi. Oziroma nisem mislila ne na ene ne na druge, ko sem pesmi pisala.